

porušil; v celem bogatem mestu ni niti enega celega dimnika. V rotovžu se ne more več uradovati. Vsi brzojavni drati so pretrgani. Palače, cerkve, vojašnice, vse se je podrla in leži v razvalinah. Mnogo oseb je bilo ubitih, mnogo žensk pa je iz strahu zblaznelo. V bližini mesta Kečkemeta se je na polju zemlja odprla. Iz zemlje so pričeli švigati ognjeni plameni in modri žvepleni plini prihajajo iz špranj. Ne daleč od tam se je podrla hiša in je ubila 10 oseb. Le v Kečkemetu in okolici napravil je potres za 10 milijonov kron škode. Ali tudi iz drugih krajev prihajajo enaka poročila. V mestu Nagy-Körös ni ostala niti ena hiša nepoškodovana. V mestni hiši sta bili dve osebi zasuti in ubiti. Obupanje po celi deželi je velikansko.

Izseljeniške razmere v Ameriki. Ameriški listi poročajo: Iz Iliona, N. Y., je dospela vest, da je tamkaj umrl Štefan Kubik iz Košic, Ogrsko, vsled prehlajenja, ki si ga je nakopal za časa bivanja na Ellis Islandu, izseljeniškem otoku v New Yorku. Slučaj Štefana Kubika je značilen za razmere na Ellis Islandu. 63 let stari mož je prišel s svojo ženo in dvema odraslimi otrokoma začetkom decembra s parnikom „President Grant“. Kubik je imel v Ameriki šest odraslih otrok, med njimi štiri omožene hčere, od katerih stanujeta dve v mestu Little Falls, N. Y. Družini ni bilo dovoljeno, naseliti se zaradi ostarelosti roditeljev, kakor se je glasilo zdravniško sprishevalo. Zetom se je posrečilo, opozoriti na slučaj podpredsednika James S. Shermana, in na temelju brzojavke podpredsednikove je bilo družini dovoljeno drugo zaslisanje, toda odgonska razsodba je bila potrjena. Potem je bila podana pritožba proti odgonski razsodbi in družina končno pripuščena posredovanjem podpredsednikovim v Washingtonu. Zeti pokojnikovi so ugledni meščani v Ilionu, N. Y., in Little Fallsu, N. Y., ki bivajo že mnogo let v Združenih Državah in so državljani. Za časa, ko je bila družina pridržana na Ellis Islandu, so vladale tamkaj strašne razmere, kajti prenočevalo je tamkaj v pomanjkljivih spalnih prostorih 1600 do 1700 priseljencev in na dostojno okolico navajeni priseljenci se niso upali zaradi mrčesa iskati v spodnjih spalnicah pokoja in so rajši ležali na odejah na tleh. Potemtakem ni čuda, da si je stari gospod nakopal pljučnico, ki se je končala s smrtjo. Družina je bila pridržana več tednov, dokler ni končno bila ura rešitve. — To pa je samo en slučaj izmed številnih, ki dokazujejo, kako slabo se godi izseljencem v Ameriki. Iz New Yorka tudi poročajo: Profesor Steiner, ki je učitelj socialno-politične vede na vseučilišču Iowa, se je baš vrnil s trimesečnega potovanja po Evropi, kjer je posebno obiskal ona mesta, kjer se naseljuje, namenjeni v Ameriko, vkrcavajo na ladje. Izjavil je, da večina parobrodskih družb še precej dobro skrbi za naseljence, in da je baje našel najboljše razmere v tem oziru na Nemškem. Profesor Steiner se je jako zavzel za naselniško stvar in bo izdal o tem predmetu posebno knjigo. Profesor Steiner se je vozil v medkrovu, da je spoznal razmere, v katerih žive izseljenci na parnikih. Izjavil je, da jih je skoro večina, ki gredo z veseljem v novo deželo, od katere pa več pričakuje kakor v resnici dobe. Jako se je pritožil o ameriških uradnikih v karanteni. Rekel je, da bolj surovih uradnikov, kot so ameriški naselniški in karantenski, še ni nikjer videl. Naseljenci dobijo jako slab pozdrav, ko pridejo na ameriška tla, v deželo svobode. Karantenski uradniki postopajo z njimi, kakor z živino. Večina teh naseljencev se seveda boji komu zameriti, in tako radi prestanejo vse, kar se z njimi počne. Profesor Steiner je celo videl, da je neki karantenski uradnik nekega naseljence z vso silo udaril v obraz, ker je stopil na napačno mesto. Seveda, če bi naseljenec vedel, da sme udariti nazaj, bi bilo drugače. Naseljenci imajo še oni svetli strah pred uradniki iz starega kraja.

Gospodarske.

Marelice naj se obirajo z roko o suhem vremenu jutraj. Vsakrat naj se poberejo z drevja bolj zrele marelice. Ako se namerava marelice razpošiljati, naj se poberejo, kakor hitro začno rumeniti na senčni strani. Ko se pobirajo, stavijo naj se v košare, držeče kakih 5 kg, a te naj se pred vlaganjem obdajo od znotraj z listjem.

Zelenjava naj se ne le zaliva, ampak obenem tudi pridno okopuje. Kdor zelenjavo zaliva, čestokrat pogreši. Marsikateri uporabi za zalivanje mrzlo vodo, ki jo je zajel naravnost iz vodnjaka. Če se zalije po solncu segreta zemlja z mrzlo vodo, to več škoduje nego koristi. Marsikateri začetnik zalije kar na rahlem nekoliko povrhu, to pa nič ne izda, posebno na segreti zemlji, ker voda hitro izhlapi. Boljše je, če se vsaka posamezna rastlina dobro zalije, posebno o suši; v takem slučaju se potem z zalivanjem nekoliko dni pretrga. Važnejše nego zalivanje je pogosto večkratno okopavanje, kajti če se močno zaliva, napravi zemlja trdo skorjo povrhu in to je treba pravočasno zdrobiti. Kakor je treba listju zraka, ravno tako ga je potreba koreninam. Če ima zemlja skorjo po vrhu, pa zrak ne more do kotenin, in tudi ne ogrejeva kisline, katere raztaplja razne rastline redilne snovi. — Ako se pa zemlja večkrat prerahlja, imata dostop v njo oba plina. V rahlo zemljo ima dostop dež in rosa. Z okopavanjem se zatrti tudi plevel, še preden gre v seme. Okopa naj se vsake 3 tedne, sicer lahko tudi še prej t. j. kakor hitro se je napravila povrhu zemlje skorja. Da se pa ne pokvarijo zelenjavi tenke koreninice, naj se okopava kolikor mogoče plitvo.

S čim bomo gnojili ajdi? Ajda potrebuje precej fosforove kisline in kalija. Dasiravno je ajda glede gnojenja zelo skromna, vzlic temu pripravimo, naj se jej gnoj, kajti gnojenje se dobro izplača. Sveži hlevski gnoj ajdi ne ugaja, ker po njem raste preveč bujno in rada poleže, vsled tega je boljše, če se uporabijo za gnojenje umetna gnojila. Na 1 ha 1½, orala naj se vzame 80—100 kg 40% kaljeve soli in 200—300 kg superfosfata. Duševnata umetna gnojila naj se uporabijo za ajdo le, ako primanjkuje zemlji dušca. Kot duševnato gnojilo uporabi naj se čilski solitar in sicer naj se vzame na vsak ha 50—80 kg. Kdor hoče pridelati mnogo lepega zrnja, naj seme vsako tretje ali četrto leto menjava, kajti če se uporabja za sejanje vedno lastni pridelek, se dobi veliko puhlega zrnja. Za 1 ha se potrebuje 100—150 l semena.

Deteljna predenica ali lasje je zajedalka, katera se zelo naglo razširja in pokonča v kratkem detelju, katere se je polotila. Ako si zapazil kakšno predenično gnezdo, pokosi ne le napadeno deteljo, ampak tudi še za kakega pol metra naokrog navidežno zdravo deteljo. Napadeno deteljo pusti na licu mesta, primečaj ji suhe slame, polij nekoliko s petrolejem in zažgi. Navidežno zdravo deteljo spravi v kako rjuho ali vrečo, sicer pa le tedaj, če predenice še ne cvete. To deteljo nesij živini, a pazi, ko jo neseš da je ne raztresiš po deteljišču, kajti vsak predeničin las, ki pade na deteljišče, vzkalj na mestu. Ko prižgana detelja zgori, prekopaj napadeno mesto z lopato ali pa pretrgaj globoko z železnimi grabljami. Ako si sklenil, da ima ostati deteljišče več let posejaj prekopano mesto vnovič z deteljo.

S čim bomo gnojili repi? Za repa je treba zemljo dobro in globoko prerahljati ter dobro pognojiti. Če se seje repa na strnišče, naj se, ko se je žito spravilo z njive, napelje na njivo gnoj in ga takoj podorje. Ako se hočejo uporabiti namesto hlevskega gnoja umetna gnojila, vzame naj se za vsak ha po 150 kg čilskega solitra, 200 žvepleno kislega kalija in 200 kg superfosfata. Za 1 ha se potrebuje 1½—2 kg semena. Da se seme bolj enakomerno poseje, naj se mu primeša 2/3 drobnega peska.

Letos je že zopet mnogo listnih ušic, mrčesa, kateri rastlinam ne le škoduje, ker jim pije sok, ampak onesnaži s svojimi izločki tudi listje in sadje. Takšno zamazano listje ne mora več dihati, vsled česar usahne in z rastlin prezgodej odpade. Vsakega kmetovalca, posebno pa sadjereja prva skrb mora biti, da ta mrčes čimprej uniči in zatrt. Prav dobro sredstvo za pokončavanje tega mrčesa je kasija (Quassiaholz). Za vsakih 100 l vode naj se vzame 1½ kg teh trsk, ter dene namakati eno noč v 10 l vode, a naslednji dan naj se vse to dobro skuha. Nato naj se dene v kakšno kad 100 l vode, napne čez njo kos platna za vreče in zlije ukuho nani, da se precedi. Tej tekočini v kadi naj se doda še 2½ kg mazavega mila (Schmierseife), dobro vse skupaj premeša in poškropi ž njó sadno drevje, vrtnice in razne druge ušive rastline. Če listje ni še zvito, zadošča, če se kar poškropi, ako pa je že zvito, upogne naj se napaden poganjek in vtakne v to raztopino. Ta raztopina pomori vse ušice, listju in sadju pa ne škoduje.

Mnogo nalezljivih bolezní se širi, ker se največ družin ne brigajo dosti za desinfekcijo na bolniški postelji. — Zanimiva in podučljiva knjiga je izšla o „zdravju in desinfekciji“, ki pojasni vsakomur, kako se zgodi desinfekcija v vseh slučajih v hiši. Pošljem Vam na zahtevo to knjigo zastojn in franko takoj. A. C. Hubmann, Dunaj, Petraschgasse 4.

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. julija: 83, 31, 70, 25, 78.
Trst, dne 1. julija: 26, 38, 20, 79, 80.

Dekla za vse,

ne čez 35 let stara, vestna in pridna, ki ima poleg pridno in čedno izvršenega domačega dela veselje za kuhanje, se sprejme proti dobri plači in oskrbi tekom 14 dneh pri dobro situirani mlajši zakonski dvojici brez otrok na deželi na spodnjem Štajerskem. Ponudbe pod „Treu und verlässlich“ na upravo lista. 640

5000 kron zaslužka

plačam tistemu, ki dokaže, da moja čudežna kolekcija

= 600 kosov za le 6 kron =

ni priljubljenosti nakup in sicer: 1 prava švic. zist. Koskopl. žepna ura gre natančno in regul. s pismeno 3 letno garancijo, 1 amerik. zlato-duble pancer-verzica, 2 amer. zlato-duble prestana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura, ki stoji iz gumb za manšete, ovratnik in prsa, 1 amerik. žepni ura 5 delov. 1 eleg. žid. kravata, barva in mušter na željo, najpom. facon, 1 krasna igla za kravato s simili-briljantom, 1 netna lina za damo, zadnja novost, 1 kor. garnitura za toaleto na polovico, 1 eleg. pristna denarnica iz usnja, 1 par amerik. batonov z 100 biseri, 1 pat. angl. barometer za vreme, 1 album za salo s 10 umet. in razgledi sveta, 1 krasni kelje za vrat ali za lase s pr. t. orientalskimi biseri, 5 indijskih vragov-prorokovalcev, nam vsako družbo in še 550 raznih predmetov, ki so v vsaki hiši bistri in neobhodno potrebni, gratis. Vse skupaj z eleg. zist. koskopl. žepno uro, ki je sama dvojno svoto vredna, kot stane 6 kron. Dobi se po povzetju ali naprej kasa (prejme se za 600 kosov). A. Gelb razpošiljalna hiša Krakova št. 430. NB. Pri naročbi dveh paketov doda se zastojn 1 prima-angl. bričler s 10 najf. platnenih žepnih robcev. Za kar se ne dopada, denar leži zamude nazaj, torej vsaka rizika izključena.

Zastopniki in potniki!

Za obisk privatnih kupcev z blagom (tabak) za gospode in dame se proti visoki proviziji pozneje tudi proti fiksumu sprejmeju pri razp. tuha. Ponudbe pod „Weltfirma 92462“ na ekspedicijo anonc M. Dukes Nfg. Dunaj L.L.

Krepki, zdravi

= učenec =

se sprejme v trgovini z mešanim blagom izdelovalnici sifona

Johana Messner,
Grafenstein, Koroško.

Št. 708.

Razglas.

Naznani se da se bo letošnje licenciranje in premijiranje plemenskih bikov

v ponedeljek 24. julija 1911 ob 9. uri

zjutraj na mestnem sejmišču v Ptuju vršilo.

V smislu deželnega zakona 17. aprila 1884 št. 41 se povabijo bikorejci, da zaznamovani še ne licencirane bike na ogled na Ptuj prinesejo, da bodo za spuščanje pridobili dopustno.

Delile se bodo državne, deželne in okrajne premije.

Kmetovalci udeležite se mnogoštevilno priženite Vaše bike na ogled.

Okrajni odbor v Ptuj

dne 30. junija 1911.

Načelnik:

Ornig I. r.

Črešnje, borovnice
ter vse druge vrste sadja kupuje vsaki množini

Max Straschill, Breg pri Ptuj

Pridni

Žagar,

ki zna samostojno in zanesljivo delati in na „bundgatter“, na navadni „gatter“ kakor na cirkularno žago, se takoj sprejme. Mesečna plača K 100 brez vsega. **Josef Jarmer,** žaga in veletrgovina z lesom v Celju.